

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande en konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Skåne län har tagit del av handlingarna och är positiva till att Transportstyrelsen har genomfört ett så omfattande arbete för att belysa olika roller och behov som för närvarande saknas men som behöver etableras för att säkerställa att Sverige håller jämna steg med den teknologiska utvecklingen inom drömarområdet, samt för att säkerställa att utvecklingen är gångbar även utifrån ett tillväxtperspektiv.

Länsstyrelsen vill särskilt understryka vikten av det som Transportstyrelsen har framhållit i sitt förslag för fortsatt arbete, där fortbildning och kompetensutveckling hos utpekade aktörer (myndigheter, regioner, kommuner) relaterade till sakfrågan och identifierade behov ingår, samt att de betonar att även ytterligare resurser krävs till utpekade myndigheter och aktörer för att detta ska lyckas.

Länsstyrelsen är positiv till att man tar initiativ till att främja en säker, hållbar och effektiv användning av drönare. En del frågor återstår dock att utreda vidare avseende användning av drönare med tanke på integritetsfrågorna, störning av både människor och djurarter samt säkerhet, men dessa frågor tas på olika sätt upp i rapporten och vi förutsätter att man arbetar vidare med dessa, såväl som med övriga områden.

Specifika synpunkter

Länsstyrelsen noterar att en del saker bör ses över eller korrigeras:

- Under rubriken 3.3.2 Miljölagstiftning (sid 32-33) anser Länsstyrelsen att man även ska inkludera Rådets direktiv 92/43EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).
- Under stycket 3.4.2 sid 34 Miljöbalken anges att en länsstyrelse eller kommun kan besluta om kulturresevat och vattenskyddsområden. Vattenskyddsområden skulle möjligen behöva beaktas med perspektivet strandade drönare/nedskräpning och risk för förorening från drönares frakt. Länsstyrelsens kommentar: I detta stycke skulle man kunna komplettera med att länsstyrelse eller kommun även kan inrätta naturresevat samt en kommentar om att man borde överväga att reglera drönare som transporterar farligt gods, med särskild lagstiftning för att minimera risk för spill och olyckor på olämpliga platser (detta kan ju vara aktuellt även i t.ex. tätbebyggda områden och inte bara inom vattenskyddsområden).
- Under rubriken 3.4.2 (på sidan 36) står det om Artskyddsförordningen (2007:845) att "i Sverige är det förbjudet att avsiktligt störa vilda fåglar respektive att avsiktligt störa djur. Om drönaroperatörer skulle flyga drönare i utpekade skyddsvärda områden som avsatts för skyddande av fåglar och andra djur behöver bestämmelser i förordningen följas." Länsstyrelsen Skåne vill framföra att Artskyddsförordningen även gäller utanför skyddade områden.
- Under avsnitt 4.1.13 sid 47 och 48 framgår att Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen av känsliga arter enligt artskyddsförordningen. Detta motsägs felaktigt av figur 5 under avsnitt 4.1 på sid 42 där det ser ut som att kommunen helt har ansvar för känsliga arter.
- Avsnitt 8.3.6 sid 96-97 fokuserar främst på bullerstörningar. Länsstyrelsen vill påpeka att många fåglar även kan bli störda av lågflygande objekt rent visuellt. I avsnittet står det även att: Eurocontrol uppger att drönare kan orsaka stora problem för fågellivet och att miljöbedömningar av drönarverksamhet

behöver ta hänsyn till fåglarnas flyttvägar (Eurocontrol, 2023). Länsstyrelsen i Skåne vill påpeka att det även kan finnas risker för fladdermöss med kollisioner, och man kan därför behöva ta hänsyn till fladdermössens flyttstråk.

- Under rubrik 9.11.1 framgår att Transportstyrelsen kan se Länsstyrelsen som sammanhållande part för kommunerna vid upprättande av U-space-luftrum men Transportstyrelsen rekommenderar dock att regionerna utses som sammanhållande part. Länsstyrelsen Skåne kan se fördelar med att regionen utses som sammanhållande part då länsstyrelsen samtidigt kommer att besluta och vara samrådspart i olika parallella tillstånds- och prövningsprocesser. Samtidigt är länsstyrelsen inblandning i samrådsförfarandet kring placeringen av U-space-luftrum och geografiska UAS-zoner mycket viktig, eftersom dessa påverkar mark- och vattenanvändning. Länsstyrelsen kan behöva säkerställa att tillräcklig hänsyn tas till bland annat miljö, säkerhet och andra samhällsintressen.
- Under rubriken 9.12 tas behov av förändrade och förenklade regler upp, bland annat ändring av detaljplaner för vertikalflygplatser. Denna fråga måste utredas och Plan och bygglagen måste ev. revideras. Länsstyrelsen i Skåne vill lyfta att vertikalflygplatshanteringen kommer sannolikt att resultera i en ökning av antalet planärenden länsstyrelsen hanterar. Utredningen tar inte upp eventuella förändringar som komma att behöva ske i översiktsplaner eller i regionplaner med tanke på vertikalflygplatser.
- Under rubrik 9.12 sid 138 framgår att Naturvårdsverket har mandat att reglera start- och landning med luftfartyg i nationalparker, de har dock inte mandat att reglera flygning i luftrummet ovanför. Transportstyrelsen anser därför att detta behöver korrigeras i de föreskrifter där Naturvårdsverket idag anger villkor för mer än bara start och landningar. Länsstyrelsen vill framföra att även Länsstyrelsen idag har föreskrifter i flera naturreservat (där föreskrifterna är av äldre datum) där inte bara start och landning regleras utan också överflygning. Transportstyrelsen anser att detta är felaktiga beslut. Länsstyrelsen har påbörjat ändring av beslut

som förbjuder överflygning i naturreservat men det tar tid att korrigera besluten och detta arbete kräver resurser.

- Länsstyrelsen vill erinra om att Transportstyrelsen har missat att omnämna Havs- och vattenmyndigheten (HaV) som en aktör. HaV har ett delat ansvar med Naturvårdsverket när det gäller områdesskydd enligt 7 kap miljöbalken i akvatiska och marina miljöer.

Övriga synpunkter

På sid 23 under 2.3.1 omnämns att Geografiska UAS-zoner kan skapas över exempelvis skyddade naturområden såsom nationalparker och naturreservat av miljöskäl. De geografiska UAS-zonerna kan t.ex. vara uteslutande (förbjuder helt användandet av drönare i zonen) eller begränsande (begränsar användandet av drönare utifrån olika parametrar som vikt, bullernivå, flyghöjd m.m.). På sid 34 under 3.4.1 framgår att Transportstyrelsen är behörig myndighet att införa restriktioner i luftrummet och att Naturvårdsverket har skrivit en vägledning om hur införande i skyddade områden kan hanteras. Länsstyrelsen har en förhoppning att Transportstyrelsen värnar skyddsvärda arter genom att beakta såväl EU:s Art- och habitatdirektiv som Fågeldirektivet när ansökan om UAS-zoner inom skyddade områden lämnas in till Transportstyrelsen, så att arter i aktuella områden skyddas från störningar av lågt flygande luftfart. Det är välkänt att såväl ljud som rörelse eller närgången närvaro kan upplevas störande av olika arter. Länsstyrelsen Skåne har tidigare lämnat in ansökan till Näringsdepartementet Regeringskansliet (N2014/254/MRT) om att införa restriktioner (bl.a. överflygning i det lägre luftrummet) för luftfart i ett urval av skyddade områden (främst naturreservat och djurskyddsområden) med särskilt skyddsvärt djurliv, men fick avslag på ansökan. Länsstyrelsen Skåne vill informera om att grannlandet Danmark har reglerat luftfarten i vissa naturreservat och Natura 2000-områden. Danmarks trafikstyrelse har fattat beslut om restriktioner att man inte får flyga motoriserade luftfartyg lägre än 300 m ovan terräng i utpekade områden där man bedömt att det finns särskilt störningskänsligt fågelliv eller däggdjur (Bestemmelser om flyvning over særligt støjfølsomme naturområder i Danmark BL 7-15. 2 UDGAVE AF 28/04/2017).

<https://www.trafikstyrelsen.dk/lovlisteside/luftfart-love-og-regler/2017/jul/bestemmelser-om-flyvning-over-saerligt->

[stoejfoelsomme-naturomraader-i-danmark](#) Denna nationella reglering står inte heller omnämnd vad gäller Danmark under avsnitt 7.1 på sid 70 där man hänvisar till BEK nr 1649.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Landshövding Anneli Hulthén med Jenny Hall, naturvårdshandläggare, Naturskyddsenheten som föredragande. I den slutliga handläggningen har även deltagit Olof Liungman, Avdelningschef Natur och Vattenavdelningen, Kristian Nilsson t.f. enhetschef Naturskyddsenheten Andreas Kurdve, projekthandläggare, Enheten för regional tillväxt och investeringsstöd samt Lisa Callréus infrastrukturstrateg, Enheten för Samhällsplanering.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se